

LUXEMBOURG

ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН СЪД НА ЕВРОΠΕΪΚΙΤΕ ΟΒΙΧНОСТИ
TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SŮD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHRHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
Az EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-PRIMISTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 60/07

12 Σεπτεμβρίου 2007

Απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-36/04

Association de la presse internationale ASBL κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΩΠΙΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ο κοινοτικός κανονισμός για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα¹ προβλέπει ότι κάθε πολίτης της Ενώσεως και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή δρύνει αντίστοιχα σε κράτος μέλος έχει δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων. Ο κανονισμός προβλέπει εξαιρέσεις από τη γενική αυτή αρχή, ιδίως αν η κοινολόγηση ενός εγγράφου θα έθιγε την προστασία των ένδικων διαδικασιών ή των στόχων των δραστηριοτήτων επιθεωρήσεως, εκτός και αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί τη γνωστοποίηση.

Η Association de la presse internationale (API) [ένωση διεθνούς τύπου], οργάνωση αλλοδαπών δημοσιογράφων που έχουν ως βάση το Βέλγιο, ζήτησε την 1η Αυγούστου 2003 από την Επιτροπή να της επιτραπεί η πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που είχε υποβάλει η δεύτερη ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο ορισμένων υποθέσεων².

Η Επιτροπή επέτρεψε την πρόσβαση στις παρατηρήσεις που είχε υποβάλει στο πλαίσιο των προδικαστικών υποθέσεων C-224/01 και C-280/00. Αντιθέτως, με απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2003, αρνήθηκε την πρόσβαση στα αφορώντα ευθείες προσφυγές/αγωγές υπομνήματα.

Με την απόφασή της, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η πρόσβαση στα έγγραφα των υποθέσεων T-209/01, T-210/01 και C-203/03 θα έθιγε τις εκκρεμούσες ένδικες διαδικασίες, ιδίως τη θέση της ως διαδίκου και την ευταξία των συζητήσεων. Όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα της υποθέσεως T-342/99, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, μολονότι η υπόθεση εκείνη είχε περατωθεί, ακολούθησε άσκηση αγωγής αποζημιώσεως (υπόθεση T-212/03), οπότε η κοινολόγηση των υπομνημάτων της θα έβλαπτε τη σχετική διαδικασία που εξακολουθούσε να εκκρεμεί. Όσον αφορά τις υποθέσεις «ελεύθερη αεροπλοΐα», η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, καίτοι οι ως άνω υποθέσεις είχαν περατωθεί με την έκδοση των αποφάσεων του Δικαστηρίου περί αναγνωρίσεως της παραβάσεως των εμπλεκόμενων κρατών μελών, πλην όμως αυτά εξακολουθούσαν να μην

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43).

² Πρόκειται για τις υποθέσεις T-209/01, Honeywell κατά Επιτροπής, T-210/01, General Electric κατά Επιτροπής, T-212/03, MyTravel κατά Επιτροπής, T-342/99 Airtours κατά Επιτροπής, C-203/03, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-466/98 και λοιπές υποθέσεις ελεύθερης αεροπλοΐας, C-224/01, Köbler και C-280/00, Altmark Trans.

έχουν συμμορφωθεί προς τις ανωτέρω αποφάσεις, με αποτέλεσμα οι διαπραγματεύσεις να συνεχίζονται προκειμένου τα εν λόγω κράτη να θέσουν τέρμα στη διαπιστωθείσα παράβαση. Για τον λόγο αυτό, με την κοινολόγηση των υπομνημάτων θα διακυβευόταν η προστασία του στόχου των δραστηριοτήτων έρευνας σχετικά με τις παραβάσεις αυτές.

Η API ζήτησε από το Πρωτοδικείο να ακυρώσει την ανωτέρω απόφαση.

Οι υποθέσεις T-209/01 Honeywell, T-210/01 General Electric, και C-203/03 Επιτροπή κατά Αυστρίας

Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει συγκεκριμένα το περιεχόμενο κάθε εγγράφου για το οποίο ζητείται η πρόσβαση. Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε παρόμοια εξέταση, αλλά περιορίστηκε να διακρίνει ανάλογα με τον τύπο και το στάδιο της διαδικασίας, θεωρώντας ότι για μεν τις προδικαστικές υποθέσεις μπορεί να επιτραπεί η πρόσβαση αν έχει ήδη διεξαχθεί η επ' ακροατηρίου συζήτηση, ενώ, όσον αφορά τις ευθείες προσφυγές/αγωγές, επιβάλλεται η άρνηση προσβάσεως μέχρι την έκδοση της οριστικής αποφάσεως και, όταν πρόκειται για εκκρεμείς συναφείς υποθέσεις, μέχρι την περάτωση της συναφούς υποθέσεως. Ακολουθώντας την προσέγγιση αυτή, επομένως, η Επιτροπή έκρινε ότι όλα τα κατατεθέντα, στο πλαίσιο των υποθέσεων στις οποίες ήταν η ίδια διάδικος και οι οποίες εκκρεμούσαν, υπομνήματα έπρεπε αυτομάτως και συνολικά να θεωρηθούν ως καλυπτόμενα από την εξαίρεση.

Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η δυνατότητα να μη χωρήσει εξέταση του περιεχομένου των αιτηθέντων εγγράφων υφίσταται μόνον εφόσον είναι πρόδηλο ότι η προβαλλόμενη εξαίρεση εφαρμόζεται στο σύνολο του περιεχομένου τους. Το Πρωτοδικείο αναγνωρίζει συναφώς ότι οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να υπεραμύνονται των συμφερόντων τους ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εξωτερική επιρροή, η δε διασφάλιση της ανταλλαγής πληροφοριών και γνώμων, απαλλαγμένης από κάθε εξωτερική επιρροή, μπορεί να απαιτεί, προς το συμφέρον της εύρυθμης λειτουργίας της δικαιοσύνης, την απαγόρευση της προσβάσεως του κοινού στα υπομνήματα των θεσμικών οργάνων ενόσω το περιεχόμενό τους δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζητήσεως ενώπιον του δικαστή. Κατόπιν αυτού, το Πρωτοδικείο συνάγει ότι, εφόσον η ένδικη διαδικασία αφορά υπόθεση επί της οποίας δεν διεξήχθη ακόμη η επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την κοινολόγηση των υπομνημάτων της χωρίς να προβεί σε συγκεκριμένη εξέταση του περιεχομένου τους.

Αντιθέτως, μετά τη διεξαγωγή της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, η Επιτροπή υπέχει την υποχρέωση να χωρήσει σε συγκεκριμένη αξιολόγηση κάθε αιτηθέντος εγγράφου προκειμένου να διαπιστώσει, υπό το φως του περιεχομένου του, αν μπορεί να κοινολογηθεί ή αν η κοινολόγησή του θα έθιγε την ένδικη διαδικασία στην οποία αναφέρεται.

Στο πλαίσιο αυτό, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο επειδή δεν προέβη σε συγκεκριμένη εξέταση όσον αφορά τα υπομνήματα επί των υποθέσεων T-209/01, T-210/01, C-203/03, δεδομένου ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεώς της δεν είχε διεξαχθεί η επ' ακροατηρίου συζήτηση επί των ως άνω υποθέσεων.

Όσον αφορά το ενδεχόμενο δεδομένο υπέρτερο δημόσιο συμφέρον να δικαιολογεί την κοινολόγηση, μολονότι τίγονται οι ένδικες διαδικασίες, το Πρωτοδικείο διευκρινίζει ότι εναπόκειται στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο να προβεί στη στάθμιση του δημόσιου συμφέροντος που συνδέεται με την κοινολόγηση έναντι του συμφέροντος που θα ικανοποιούνταν από τυχόν άρνηση κοινολόγησεως, υπό το φως, ενδεχομένως, των προβληθέντων από τον αιτούμενο την πρόσβαση συναφών επιχειρημάτων. Επίσης, το Πρωτοδικείο διευκρινίζει ότι το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον πρέπει κατ' αρχήν να διακρίνεται από τις γενικές αρχές περί διαφανεΐας επί των οποίων θεμελιώνεται ο κανονισμός, πλην όμως η επίκληση των ως άνω αρχών μπορεί να χαρακτηρίζεται, υπό το φως των ειδικών περιστάσεων που ισχύουν συναφώς, από επιτακτικότητα βαίνουσα πέραν της ανάγκης προστασίας των

επίδικων εγγράφων. Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι το δικαίωμα του κοινού να ενημερώνεται επί των εκκρεμών υποθέσεων διασφαλίζεται μέσω του ότι στην *Επίσημη Εφημερίδα* δημοσιεύονται πληροφορίες για κάθε προσφυγή/αγωγή ευθύς μετά την άσκησή της, ενώ έκθεση ακροατηρίου δημοσιοποιείται την ημέρα της συζήτησεως επ' ακροατηρίου, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητούνται δημόσια τα επιχειρήματα των διαδίκων.

Κατόπιν αυτού, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δικαιολογούνται η άρνηση προσβάσεως στα αφορώντα τις υποθέσεις T-209/01, T-210/01 και C-203/03 έγγραφα.

Η υπόθεση T-342/99 Airtours

Το Πρωτοδικείο σημειώνει ότι η Επιτροπή δικαιολόγησε την άρνηση προσβάσεως στα αφορώντα την υπόθεση T-342/99 υπομνήματά της εκ του γεγονότος ότι ορισμένα από τα επιχειρήματα που είχε αναπτύξει στο πλαίσιο της υποθέσεως εκείνης θα χρησιμοποιούνταν και θα συζητούνταν προς υπεράσπιση της θέσεώς της στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως την οποία είχε ασκήσει η ίδια αντίδικος (T-212/03). Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι παρόμοια δικαιολογία δεν είναι προδήλως ικανή να δικαιολογήσει το ότι η άρνηση προσβάσεως στα επίδικα υπομνήματα καλυπτόταν από την αφορώσα την προστασία των ένδικων διαδικασιών εξαίρεση.

Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι τα ανωτέρω υπομνήματα αφορούν υπόθεση περατωθείσα με απόφαση του Πρωτοδικείου, το δε περιεχόμενό τους δημοσιοποιήθηκε μέσω της εκθέσεως ακροατηρίου, συζητήθηκε κατά τη διάρκεια δημόσιας συνεδριάσεως και επαναλαμβάνεται στην απόφαση, γεγονός που συνεπάγεται ότι πρόκειται για επιχειρήματα τα οποία έχουν ήδη περιέλθει στο κοινό. Επίπλεον, το γεγονός απλώς και μόνον ότι τα ήδη προβληθέντα ενώπιον του δικαστή, στο πλαίσιο περατωθείσας υποθέσεως, επιχειρήματα ενδέχεται να συζητηθούν στο πλαίσιο παρεμφερούς υποθέσεως ουδόλως επαναφέρει τη φύση του κινδύνου να θιγεί η εξέλιξη της διαδικασίας που εξακολουθεί να εκκρεμεί. Η υποτιθέμενη ανάγκη προστασίας των επιχειρημάτων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε εκκρεμούσα ακόμη διαδικασία δεν μπορεί συνεπώς να αποτελέσει λόγο αρνήσεως προσβάσεως σε αφορώντα ήδη περατωθείσα με την έκδοση αποφάσεως του Πρωτοδικείου υπόθεση.

Έπεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως αρνούμενη την πρόσβαση στα αφορώντα την υπόθεση T-342/99 υπομνήματα, οπότε πρέπει να ακυρωθεί η σχετική απόφαση περί αρνήσεως.

Οι υποθέσεις «Ελεύθερη αεροπλοΐα»

Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η δυνατότητα φιλικού διακανονισμού της διαφοράς μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους δικαιολογεί, κατ' εφαρμογή της αφορώσας την προστασία των στόχων των δραστηριοτήτων έρευνας εξαιρέσεως, την άρνηση προσβάσεως σε έγγραφα συνταχθέντα στο πλαίσιο της διαδικασίας παραβάσεως, ενώ η απαιτούμενη εμπιστευτικότητα εξακολουθεί να ισχύει και κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία. Στον βαθμό κατά τον οποίο τα έγγραφα αυτά αναφέρονται κατ' ανάγκη στα αποτελέσματα των ερευνών που διενήργησε η Επιτροπή προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη αμφισβητούμενης παραβάσεως, τα υποβληθέντα στο πλαίσιο υποθέσεως παραβάσεως υπομνήματα καλύπτονται ενδεχομένως από την ως άνω εξαίρεση.

Το Πρωτοδικείο σημειώνει εν προκειμένω ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως, το Δικαστήριο είχε ήδη από έτους περίπου εκδώσει τις αποφάσεις του περί αναγνώρισεως των παραβάσεων που προσήπτε η Επιτροπή στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Επομένως, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι κατά την ως άνω ημερομηνία δεν εκκρεμούσαν οι δραστηριότητες έρευνας προς απόδειξη της υπάρξεως των επίδικων παραβάσεων οι οποίες διαπιστώθηκαν από το Δικαστήριο.

Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η άρνηση προσβάσεως δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από το γεγονός ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη συμμορφωθεί προς τις ανωτέρω δικαστικές αποφάσεις, με συνέπεια να εκκρεμούν ακόμη ενώπιον της Επιτροπής οι διαδικασίες, ενώ δεν μπορούσε να αποκλεισθεί νέα προσφυγή στο Δικαστήριο. Πράγματι, ενόσω όλα τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν στα πλαίσια των ως άνω διαδικασιών δεν έχουν ολοκληρωθεί, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία απαιτείται νέα έρευνα που ενδέχεται να καταλήξει στην άσκηση δεύτερης προσφυγής, τυχόν άρνηση προσβάσεως σε έγγραφα ισοδυναμεί με τη σύνδεση της προσβάσεως στα ως άνω έγγραφα προς μελλοντικά και επισφαλή συμβάντα, ανεξάρτητα από την ταχύτητα και την επιμέλεια που επιδεικνύουν οι ενδιαφερόμενες αρχές. Παρόμοια λύση θα προσέκρουε στον στόχο διασφάλισης υπέρ του κοινού της ευρύτερης δυνατής προσβάσεως στα έγγραφα που προέρχονται από τα θεσμικά όργανα.

Το Πρωτοδικείο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως αρνούμενη την πρόσβαση στα έγγραφα που υπέβαλε στο πλαίσιο των υποθέσεων ελεύθερης αεροπλοΐας. Επομένως, ακυρώνεται η προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον αφορά τη σχετική άρνηση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς της.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Πρωτοδικείο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: γαλλική, βουλγαρική, τσεχική, δανική, γερμανική, ελληνική, αγγλική, ισπανική, ουγγρική, ιταλική, ολλανδική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=T-36/04> Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδα
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*